

Recensie: Interview Mantis

foto © Agathe Danon

Recensie:

Mantis is een trio uit Maaseik dat pogojazz speelt. Pogojazz is een zelfverzonnen muziekstijl. Een samenraapsel van geluiden dat tegelijk onfatsoenlijk, vuil en verleidelijk klinkt. De band haalde de finale van het Limburgse rockconcours Limbomania en bracht op 3 maart 2016 hun debuut-EP "Mantis" uit. Voor het artwork van de EP werd de hulp ingeroepen van Katia Tkach, een studente aan KASK in Gent. De release is de eerste op het nieuwe Wervel Records dat kunst en muziek wil verbinden.

Musicnews.be interviewde Filip Tyskens (bassist) & Ruben Vandael (drummer).

Wanneer je naar jullie nummers luistert, denk je helemaal niet aan jazz. Toch wordt jullie geluid omschreven als pogojazz. Wat is pogojazz volgens jullie?

Ruben: We zijn in het begin van onze carrière op sleeptouw genomen door Bl'gger. Zij maken ook zo'n soort noise muziek. Nu is het hip om een noiseband te zijn. Om daar de draak mee te steken, kozen ze om die naam te veranderen naar disconoisepunk. Ze hebben alles bij elkaar gesmeten omdat het voor hen niet uitmaakt welk genre ze nu maken.

Filip: Wij lieten ons inspireren door hen en eerst omschreven we onze stijl als discojazz. Toen heeft Jens Van Lathem, van Wervel Records, daar pogojazz van gemaakt. Zo is de link met onze muziek duidelijker. Op pogo kan je nog eens moshen. Jazz heeft er eigenlijk niets mee te maken.

Ruben: Bij discojazz hebben we zelfs een speciale uitleg verzonnen. Disco omdat het dansbaar is en jazz omdat we vrij zijn in wat we doen. Die uitleg slaat eigenlijk nergens op.

Filip: Sommige mensen spreken van een Limburgse noise-scene met Bl'gger, El Yunque en 30,000 Monkeys. Het is zoals de zanger van El Yunque ooit eens zei bij ons eerste optreden: "Gasten, wij gaan elkaar nog veel zien. Lawaai vindt elkaar altijd". Dus we wilden ons wat anders omschrijven.

De intro op de EP is zeer onheilspellend. Was het de bedoeling om zo de spanning op te bouwen?

Ruben: Eigenlijk wel. We zijn gewoon naar de studio gegaan met een paar nummers die we goed onder de knie hadden. Onze gitarist Thomas Francot maakt graag ambient gitaargeluidjes. Daarmee wilden we wel experimenteren om de nummers aan elkaar te koppelen. Toen hadden we plots dat fragment maar dat paste nergens tussen. Uiteindelijk vonden we het wel een goeie intro om rustig de mood te scheppen.

De start van de EP is rustiger, in tegenstelling tot de rest van de plaat. Was het de bedoeling om de mensen wat te misleiden?

Ruben: Sommige mensen zullen denken dat we de zoveelste ambient band zijn. Als ze dan verder luisteren, blijkt dat niet zo te zijn en ervaren ze dat misschien als positief.

Filip: Het is niet dat we dat opzettelijk gedaan hebben. We hebben nog meer van die ambient stukjes in de plaat zelf. Thomas heeft dat doorgetrokken op de EP.

Ruben: We hebben dat heel impulsief beslist met het idee om achteraf te kijken of het in de plaat zou passen. Uiteindelijk hebben we alles erin gelaten.

Voor deze zelf getitelde EP hadden jullie eigenlijk al een paar demo's opgenomen. Waarom hebben deze de plaat niet gehaald?

Filip: De demo's hebben het niet gehaald, de nummers wel.

Ruben: Dat waren demo's die we zelf hadden opgenomen en die amper hoorbaar waren. Eigenlijk was het eerst de bedoeling om die EP zelf op te nemen en uit te brengen. Toen kwam er vrij snel interesse van een label die de EP wilde uitbrengen. Het was een soort knipperlicht-relatie en uiteindelijk werden we een jaar aan het lijntje gehouden. Hierdoor hebben we ook gewacht om de plaat zelf uit te brengen. Na een jaar bleek dat het niet zou lukken met het eerste label en kregen we een contract bij Wervel Records. Zo is alles in een stroomversnelling geraakt. Å Op dat moment hebben we ook beslist om de nummers opnieuw op te nemen.

Filip: Die oude opnames waren niet zo strak. Ze waren ok. Ik denk dat als je die nu zou beluisteren, er geen wauw-gevoel zou ontstaan. Nu spelen we beter en klinkt het ook beter.

Ruben: Het was een goed idee om alles opnieuw op te nemen. De eerste opnames waren allemaal in verschillende studio's opgenomen en deze opname gebeurde gewoon in één studio. Hierdoor is het geluid over de hele EP consistent.

Filip: Voor ons is de evolutie duidelijk hoorbaar. We hebben de EP enkele weken na Limbomania opgenomen, het provinciale rockconcours van Limburg. We hadden daar twee maanden heel hard voor gerepeteerd waardoor de nummers in onze vingers zaten. Daardoor hebben we de nummers ook meteen opgenomen omdat we het idee hadden dat ze door het vele repeteren op hun best zouden klinken.

Ruben: We zijn dan voor de lol nog eens met kameraden gaan opnemen. Dat was ook live en dat viel voor ons persoonlijk goed mee. We denken dat dit voor ons een betere manier is om op te nemen. Uiteindelijk zijn we heel tevreden dat we de demo's niet hebben gebruikt. In het begin hadden we wel schrik dat er veel tijd zou overgaan voor alles op punt stond. Uiteindelijk zijn de opnames heel vlot gegaan. De studio heeft daarna alles snel afgehandeld en vanaf dat Jens de EP in zijn mailbox kreeg, is hij verder aan de slag gegaan.

De EP werd volledig live in de studio opgenomen. Was dat moeilijk voor jullie?

Filip: Wij vinden dat veel leuker dan alles apart te doen. Het is moeilijker omdat je alle drie echt juist moet spelen. Voor ons viel het mee. We hebben maximum vijf takes per nummer nodig gehad.

Ruben: Alles werd op één dag opgenomen en daarna hebben we er nog wat extra gitaarlijnen aan toegevoegd. Ik denk het vooral makkelijker is om live die flow er in te krijgen.

Leunt dit hard aan tegen jullie live-geluid of doen jullie nog iets extra?

Ruben: We hebben enkel tijdens de opnames nog wat extra gitaarlijntjes toegevoegd. We hebben maar één gitarist en door de extra gitaarlijnen klinkt het geheel wat zwaarder. Op zich heeft Thomas er geen solo's ingestoken die live onmogelijk te spelen zijn. Live klinkt het ook zwaar maar op plaat gaat het net iets bombastischer klinken.

Op de plaat valt één titel erg op: "Punch You In The Dick With Your Selfiestick". Is er een reden waarom de titel werd afgekort tot PYITDWYSS?

Ruben: Je hebt in de post-rock scene bands met gigantisch lange titels en bandnamen. Ik merk zelf dat je enkel maar de eerste drie woorden van een titel onthoudt. Toen dachten we dat het misschien beter was om die titel af te korten.

Filip: Van de EP's heb ik zelf ook alle achterkanten moeten schrijven en zo werd me ook wat werk bespaard. (lacht) Het is een grappige titel maar het is niet de bedoeling dat wij de band worden met die lollige songtitels.

Ruben: Het is instrumentale muziek waarin je veel boodschappen kan zoeken maar uiteindelijk ben je vrij om er in te zien wat je wil. We hebben ook serieuze titels zoals "Famine" en "DÃ!th". Å Er zit niet echt een concept achter.

Filip: Dat specifieke nummer was af en het enige van de plaat dat nog geen titel had gekregen. Ruben kwam toen net terug van een reis. Daar had hij zich geërgerd aan

de selfiesticks dus wilde hij wat maatschappijkritiek in het nummer stoppen.

Op de plaat staan enkel instrumentale nummers. Is het belangrijk om de muziek te laten spreken?

Ruben: Ik zeg niet dat we er nooit een zanglijn zullen insteken. We zijn geen instrumentale band om een instrumentale band te zijn. Ik vind dat onze muziek op zich genoeg vult. Op veel van onze nummers zou ik ook niet weten waar er zang zou kunnen passen. Als ik zelf naar muziek luister, heb ik liever dat er te weinig zang opstaat dan dat ze alles volzingen. Het is niet dat we speciaal een zanger zullen aanwerven. We kennen elkaar al serieus lang naast Mantis. Het is ook de reden waarom de band blijft bestaan. We zijn drie vrienden die het goed vinden met elkaar. Als er een vierde bandlid zou bijkomen, zou dat de vreemde eend in de bijt zijn.

Filip: We weten van elkaar dat iedereen sterk is in zijn instrument. We kenden niet iemand waarvan we zeiden: "Dat is echt een goeie zanger!". We zijn zeker niet actief op zoek. Een zanger zou het evenwicht kunnen verstoren, met ons drieën gaat het nu heel goed.

Ruben: Als één van de drie niet overtuigd is van een nummer, gooien we het gewoon weg. We hebben zo al jams van een halfuur weggegooid, maar het versterkt de band tussen ons.

Doordat er geen zang is, is de muziek minder toegankelijk natuurlijk.

Ruben: Dat klopt, alhoewel ik het erger had verwacht. Ik dacht dat een massa mensen tijdens onze show geen idee zou hebben van waar ze naar luisteren.

Filip: Dat gebeurt wel, maar het is fifty fifty. De ene helft vindt dat we een zanger moeten zoeken terwijl de andere helft het zo goed vindt. Uiteindelijk luisteren we naar niemand.

Ruben: Dat is de enige manier om het fijn te houden. Je moet doen wat je zelf graag doet. Als de mensen het goed vinden is dat leuk voor ons, vinden ze het niet goed blijven we even goeie vrienden.

Welk publiek proberen jullie aan te spreken?

Ruben: We hebben niet echt een specifiek publiek voor ogen. We hebben wel gemerkt dat we een paar maanden veel metal optredens deden. Daar hadden we zelf geen probleem mee. Bij zo'n soort stoner/doom avond merk je wel snel dat we niet het ding zijn van het publiek dat komt kijken. De mannen die van echte zware muziek houden, waren op dat vlak het minst enthousiast.

Filip: We merken dat mensen uit de hardcore scene wel komen kijken. Nochtans dachten we dat mensen uit de stoner ons meer zouden appreciëren.

Ruben: Wij maken goede muziek en eindelijk eens zonder dat geschreeuw. Sommige mensen houden van dat geschreeuw en dat is perfect oké. Mensen die meer pop en indie gericht zijn die houden ook van onze muziek. Voor hen zijn we een zware band.

Waren jullie meteen overtuigd toen jullie werden voorgesteld aan het concept van Wervel Records?

Filip: Ik ken Jens al zeer lang. Hij kwam met het idee om een label op te richten dat werd gekoppeld aan kunstenaars en artwork. Ik vind dat zelf een heel coole manier van werken.

Ruben: Filip en Thomas organiseren samen een festival in Maaseik. Het concept is om lokale muziek te koppelen aan kunstexposities. In oktober was er een editie. Jens was daar gaan kijken en hij is zo op het idee gekomen. Eigenlijk komt het idee indirect van hen.

Filip: Jens zat al heel lang met het idee om een label te beginnen. Nadat hij op ons festival was geweest, had hij meteen zin om erin te vliegen. Op dat festival heeft hij ons ook voor de eerste keer gezien. Hierdoor werden we misschien wel verkozen om als eerste uitgebracht te worden.

Het artwork werd verbonden met Katia Tkach. Hebben jullie zelf kunnen mee

beslissen over wie het artwork zou maken?

Ruben: Jens heeft eerst nog eens goed onze muziek beluisterd en daarna is hij Facebook-pagina's van kunstschole gaan afschuimen. Nadien heeft hij enkele word-documenten samengesteld met voorstellen. We waren meteen alle drie te vinden voor het idee van Katia Tkach. In de lijst zaten veel coole dingen maar zij was het gewoon. Haar stijl paste perfect bij onze muziek. Eerst was de dame nogal gereserveerd maar uiteindelijk vond ze het wel cool.

Filip: Aanvankelijk was het de bedoeling om wat van haar kunstwerken tentoon te stellen. Dat bleek niet haalbaar en zijzelf zag dat ook niet zitten. Op onze releaseshows zijn we daar niet mee aan de slag gegaan. In Gent hebben we een tentoonstelling van fotografe Agathe Danon gehad tijdens ons optreden. We proberen om wat andere kunstenaars bij de muziek te betrekken. Van Agathe hebben we een foto gebruikt om t-shirts van te maken. Op die manier was het geen willekeurige naam die we exposeerden.

Vinden jullie het belangrijk om een bepaald beeld bij jullie muziek te hebben?

Ruben: Beeld in het algemeen helpt altijd. Zeker omdat onze muziek instrumentaal is. Een vriend van ons heeft een organisatie waarmee hij live-visuals voorziet. Normaal doet hij dat enkel voor fuiven maar hij probeerde dat bij ons en we merkten dat zoiets heel goed werkt. Het geeft iets extra entertainment waarde. Het zijn heel fijne visuals.

Filip: Ik vind het persoonlijk erg belangrijk dat er een schone hoes is. Je moet daar niet zomaar iets opzetten. Je moet die willen kopen om te kunnen ophangen. Een hoes is als mijn foto op Tinder. De eerste indruk moet altijd goed zijn.

Ruben: Ik merk dat zelf ook als ik op BandCamp aan het rondsurfen ben. Ik ben sneller geneigd om op een mooie hoes te klikken.

Van de EP zijn maar 150 exemplaren gemaakt. Waarom deze keuze?

Ruben: Het idee kwam vooral van Jens. Hij wou het haalbaar houden omdat alles zeer DIY is ontstaan. De kunstenaar heeft alle EP's zelf geplakt. Filip heeft de achterkant met stift beschreven. Jens vond het wel een cool idee omdat het zo wel een gadget wordt.

Filip: Als het uitverkocht is, zullen we er hoogstwaarschijnlijk wel laten bijmaken. Misschien zullen die wel iets minder DIY zijn. Zo blijven die 150 exclusiever.

Hoe zien jullie de toekomst voor de groep?

Filip: We kijken wat er komt. We hopen dat we zoveel mogelijk kunnen spelen.

Ruben: Toen ik vroeger in bands speelde, keek ik altijd naar andere groepen die twee, drie keer per maand konden spelen. Nu doen wij dat zelf. We spelen over heel Vlaanderen. Het is een goeie hobby.

Filip: Het zou leuk zijn moesten we dit jaar op meer festivals kunnen spelen. We spelen veel doorheen het jaar maar in de zomer is dat minder. Vorig jaar, tijdens onze eerste zomer, viel alles stil. Het zou leuk zijn moesten we constant kunnen blijven spelen.

Ruben: Die kleine doelen houden de band ook draaiende. Als je geen doel voor ogen hebt, is er geen motivatie. Zo zouden we graag op Rock Herk spelen omdat dit perfect bij onze muziek past. Dat is relatief haalbaar.

Filip: Vlaanderen heeft zo'n grote festivalcultuur dat wij hoogstwaarschijnlijk wel ergens onze plaats zullen vinden. Het zal niet Werchter zijn, maar dat hoeft ook niet.

Ruben: We mogen deze zomer al in Kinky Star spelen tijdens de Gentse Feesten. Dat is voor ons al een hele verwezenlijking.

Filip: We zijn al lang bezig met muziek en het is genoeg voor mij dat we eindelijk in een band zitten waarmee we geregeld eens kunnen spelen. Als mensen na een optreden komen zeggen dat het goed was, is dat heel fijn. Vroeger gebeurde dat bijna nooit en nu komt dat al wat meer voor.

Ruben: Als mijn vorige band een cd opnam dan liet je dat horen aan jouw familie

maar verder ging dat niet. Nu merk je toch dat er mensen zijn die effectief fan zijn. Voor ons is dat iets zeer leuk en we hopen dat meer en meer mensen onze muziek zullen appreciëren.

< Niels Bruwier >

De band is live te zien op volgende data:Â

20/03/16 â€“ Café Volbloed (Hamont, BE)26/03/16 â€“ JH Skalul (Lendeledede, BE

)29/04/16 â€“ Chirodroom (Munsterbilzen, BE)07/05/16 â€“ Eburonenrock (Bilzen,

BE)14/05/16 â€“ JH Nachtwacht (Zonhoven, BE)